

PLACID VIDYA VIHAR SR. SEC. SCHOOL

CHETHIPUZHA

SUMMATIVE ASSESSMENT - I - 2016-'17

STD: VII Time: 2 hrs.

ENGLISH

Max. Marks: 50

SECTION – A (READING) (10 marks)

1. Read the following passage.

Bats are blind but they use their ears to find their way. This puts them among a very select group of animals. The animals in this group also include whales and dolphins. They also use ultra sound, which is a special noise, to do what other animals do with their eyes. This skill allows bats to hunt for food. It also helps them to avoid obstacles in their path as they fly in the dark. It even lets them communicate with other bats.

They also use special noises, which sound like screeches, to create little echoes. When these noises bounce back to the bat, the bat is able to understand its surroundings. A bat's ears often appear quite large compared to the size of its head. Depending on where the sound hits on the folds of the bats ear, the bat can tell where an object is. The sound is louder if the object is coming closer and softer if it is going away. This is important because it helps the bat find insects to eat. This process is very natural for bat. It works so well that the bat doesn't care that it is as blind as a bat. It can 'see' with its ears!

i. On the basis of your reading, complete the following sentences. ($\frac{1}{2} \times 2 = 1$)

a) Some animals other than bats that uses ultrasound to 'see' are

b) The special skill helps bats to

ii. Match the following sentences to complete the information about bats.

($\frac{1}{2} \times 4 = 2$)

a) The strength of an echo - help them move and hunt.

b) A bat's ear appear - can tell a bat how large an object is.

c) As blind as - large compared to its head

d) The special noises - a bat.

iii. How does a bat utilize ultrasound to catch its prey? ($2 \times 1 = 2$)

2. Read the poem given below and answer the questions that follow by choosing the most appropriate option: (5)

Sympathy

I lay in sorrow, in deep distress,
My grief a proud man hear
His looks were cold, he gave me gold,
But not a kindly word
My sorrow passed- I paid him back
The gold he gave to me,
Then stood erect and spoke my thanks
And blessed his charity
I lay in want, and grief and pain;
A poor man passed my way,
He bound my head, he gave me bread,
He watched me night and day.
How shall I pay him back again
For all he did to me?
Oh gold is great, but greater far
Is heavenly sympathy.

- i. How did the proud man help the poet when he was “in deep distress”?
 - a) He gave him jewels
 - b) He took him home
 - c) He gave some money
 - d) He pitied the poet
- ii. What was it he did not give the poet?
 - a) money
 - b) gold
 - c) food
 - d) sympathy
- iii. How did the poor man take care of the poet?
 - a) The poor man gave him some money and food
 - b) The poor man gave gold and kind words
 - c) The poor man gave food to the poet and took care of him day and night.
 - d) He took the poet home
- iv. Which of the following statement is false?
 - a) Poet repaid his debit to the proud man by thanking him.
 - b) The poor man blessed the charity of the poet
 - c) When the poet was in sorrow he was given money.
 - d) The poet says he cannot repay the poor man for his sympathy
- v. Which word in the poem means ‘giving money to a person who is in need’?
 - a) Charity
 - b) Sympathy
 - c) Kindness
 - d) Distress

SECTION – B (WRITING) (10 marks)

3. Write an article on ‘importance of reading habit’.
4. Write a letter to your principal suggesting ways to improve spoken English in your school. You are Nakul residing at 12A Netaji Nagar, Kolkata.

SECTION – C (GRAMMAR) (15 marks)

5. Fill in the blanks with appropriate question words. (½×4=2)
 - a) many times have you been to England?
 - b) did you eat for breakfast?
 - c) is the High Court situated?
 - d) will the programme end?
6. Complete the following sentences using has had /had had/ have had. (½×4=2)
 - a) The children enough of homework, so we let them free this week.
 - b) Varun his dinner at his uncle’s place.
 - c) Children an immunization this morning.
 - d) In the Middle Ages, people terrible experiences of battles.
7. Rewrite the following sentences into passive voice. (1×4=4)
 - a) Children painted our pots.
 - b) He bought pizza.
 - c) The stenographer typed my letters.
 - d) Rani filled the water bottles.

8. Rewrite the following into indirect speech. (1×4=4)
- a) Ravi said 'I have finished my lunch'.
 - b) "It is cold", said Mukul.
 - c) Anita said, "I am going to the cinema".
 - d) Deepak said, "I will be absent tomorrow".

9. Fill in the blanks using appropriate connectors. (½×6=3)
- (While, but, so, and, when)
- a) The weather was fine the sea was calm.
 - b) The train was fully packed we got comfortable seats.
 - c) He checked the accounts I took a cup of tea.
 - d) Clear the table that we can serve the dessert.
 - e) The patients were happy the doctor entered.
 - d) The earthquake was quite severe the temple was not damaged.

SECTION – D (LITERATURE) (15 marks)

10. Write one word for the following (1×3=3)
- a) vehicle you sit on to travel over snow –
 - b) Someone who has doubt about things that other people think are true or right –
 - c) Something that you guess using the information –

11. Write the opposites of the following: (½×4=2)
- a) arrived
 - b) revealed
 - c) lend
 - d) increased

12. Catch the reference : (3)
- "It's is bizarre but I have got no explanation as to what the lights were".
- a) Who is the speaker?
 - b) Why is it bizarre?
 - c) Why can't it be explained?

13. Answer the following questions : (1×5=5)
- a) What does the horse long for?
 - b) What made the people stare?
 - c) How much distance does a child have to cover to reach the primary school?
 - d) Where are leopards found?
 - e) When does a person usually quit?
 - f) What is the message that poet conveys to us through the poem 'The Old Brown Horse'? (2)

PLACID VIDYA VIHAR SR. SEC. SCHOOL
CHETHIPUZHA

SUMMATIVE ASSESSMENT - I - 2016-'17

STD: VII

Time: 2 hrs.

Max. Marks: 50

BASIC SCIENCE

PHYSICS

Fill in the blanks. (½ mark each)

(4 × ½ = 2)

1. The basic unit of time is _____ .
2. The range of laboratory thermometer is _____ .
3. Very _____ pressure system with _____ speed winds revolving around it is called a cyclone.
4. Wool is a _____ conductor of heat.

Answer the following.

5. What is conduction? (1)
6. What is uniform motion? (1)
7. What is temperature? (1)
8. What is an anemometer? (1)
9. Give two instances in your daily life which shows that air exerts pressure. (2)
10. How will you help your neighbours in case cyclone approaches your village/town. (2)
11. Why mercury preferred in thermometers?
12. How woollen clothes keep us warm in winter? (2)
13. Define speed and its unit.
A car covers a distance of 100 km in 5 hour. Calculate its speed. (3)

CHEMISTRY

Name the following. (½ mark each)

(4 × ½ = 2)

1. Process of depositing a layer of zinc on iron.
2. Reaction between acid and base.
3. Substance obtained after burning of Magnesium ribbon.
4. Colour of phenolphthalein in acidic solution.

Answer the following.

5. Acids are sour in taste - can you name two acids that you can actually eat to enjoy the sour taste? (1)
6. What is crystallisation? (1)
7. The process of freezing is an example of a physical change even though water and ice have different properties. Why? (1)
8. Give one example each of a chemical reaction showing the following characteristics.
a) evolution of gas b) change of colour (1)
9. Explain why an antacid tablet is taken when you suffer from acidity? (2)
10. Classify the following processes into physical or chemical changes.
a) Burning of crackers.
b) Melting of wax.
c) Beating of aluminium to make aluminium foil.
d) Photosynthesis. (2)

11. A student took a solution of copper sulphate in a beaker and put a clean iron nail into it and left it for about an hour. What changes do you expect? (2)
12. What happens when baking soda is treated with vinegar? What test can you perform to identify the substance obtained? Write word equations of these two reactions. (3)

BIOLOGY

Fill in the blanks. (½ mark each)

(4×½=2)

1. The food synthesised by plants is stored as _____ .
2. An instrument used to measure rainfall is _____ .
3. _____ soil can hold very little water.
4. Silkworms secrete fibre made of _____ .

Answer in a word or in a sentence. (1 mark each)

(4×1=4)

5. What is humus?
6. Write the type of climate in Kerala.
7. What is selective breeding?
8. Name the component of the food digested by bile.

Answer briefly. (2 marks each)

(4×2=8)

9. Distinguish between saprophytes and parasites.
10. In which part of the human digestive system are bacteria present in the food killed? Explain how.
11. Shearing does not hurt a sheep. Why?
12. Raju conducted an experiment in the field related to the rate of percolation. He observed that it took 25 minutes for 500 ml of water to percolate. Calculate the rate of percolation of water.

Answer the following. (3 marks each)

(2×3=6)

13. Write three adaptations of polar bear that help it to survive in the Polar Regions.
14. Draw a neat labelled diagram of soil profile.

PLACID VIDYA VIHAR SR. SEC. SCHOOL

CHETHIPUZHA

SUMMATIVE ASSESSMENT - I - 2016-'17

STD: VII Time: 2 hrs.

Max. Marks: 50

SOCIAL SCIENCE

General Instructions.

- a) *This question paper contains 18 questions.*
- b) *Questions from serial number 1 - 6 should be answered in a word or a sentence.*
- c) *Answers of 3 marks questions should not exceed 60 words.*
- d) *Answers of 5 marks questions should not exceed 120 words.*

1. Write the name of "a book on coins", written during the reign of Ala-ud-din Khalji. (1)
2. Give one reason to show that the court of the Delhi Sultans was a ceremonial court. (1)
3. Buildings collapse due to earth quakes. Give reason. (1)
4. What does the term tsunami mean? (1)
5. What is Humidity? (1)
6. Define - Stereotype. (1)
7. Discuss the work of wind in creating different landscapes (any three). (3)
8. Explain Spring and Neap tides. (3)
9. Give an account of the Private Health Services in India. (3)
10. How are travelogues an important literary source in medieval period? (3)
11. Explain how did some MLAs become Ministers? (3)
12. Write a short note on Akbar's Din-i-ilahi. (3)
13. Distinguish between extrusive and intrusive rocks. (3)
14. Poor girls drop out of school because they are not interested in getting an education. Do you agree with this statement? Justify your answer. (3)
15. "Muhammad-bin-Tughluq's schemes were well conceived but poorly executed". Discuss this statement with reference to his token currency experiment. (5)
16. Explain women's movement. Can you describe the methods of struggle that the women's movement used to raise issues? (5)
17. Give an account of the central and provincial administration of the Mughals. (5)
18. Discuss the structure of the atmosphere. (5)

PLACID VIDYA VIHAR SR. SEC. SCHOOL
CHETHIPUZHA

SUMMATIVE ASSESSMENT - I - 2016-'17

STD: VII Time: 2 hrs.

Max. Marks: 50

MATHEMATICS

I. Qns. 1-5 carry 1 mark each.

(5×1=5)

1. The multiplicative identity of integers is _____ .
2. The value of $0.8007 \times 1000 =$ _____ .
3. A triangular pyramid is also called a _____ .
4. The number of lines of symmetry of a parallelogram is ____ .
5. Write equation for the following statement "seven times m plus 7 gets you 77".

II. Qns. 6-10 carry 2 marks each.

(5×2=10)

6. a) Write a pair of integers whose sum is (-7).
b) Write a pair of negative integers whose difference gives 8.
7. A car runs 16 km using 1 litre of petrol. How much distance will it cover using $2\frac{3}{4}$ litres of petrol?
8. Find the median of the data.
9, 25, 18, 15, 6, 16, 8, 22, 21
9. Write the following statements in the form of equations.
(i) if you subtract 5 from 6 times a number, you get 7.
(ii) one third of a number plus 5 is 8.
10. Draw the lines of symmetry of a square.

III. Qns. 11-15 carry 3 marks each.

(5×3=15)

11. Multiply and reduce to lowest form.

(i) $\frac{4}{9} \times \frac{15}{16}$ (ii) $3\frac{1}{8} \times 16$ (iii) Divide $\frac{2}{5} \div 1\frac{1}{2}$

12. Solve.

(i) $3(n-5) = -21$ (ii) $\frac{(-p)}{3} = 5$ (iii) $\frac{(3p)}{4} = 6$

13. Find.

(i) $0.78 \div 100$ (ii) $272.23 \div 10$ (iii) 11.2×0.15

14. a) A coin is tossed once. Find the probability of getting a head.
b) A die is tossed once. Find the probability of getting
(i) number 4
(ii) an even number

15. Find the product, using suitable properties.

a) $625 \times (-35) + (-625) \times 65$
b) $8 \times 53 \times (-125)$
c) $(-41) \times 102$

Qns. 16-20 carry 4 marks each.

(5×4=20)

16. Moncy studies for $7\frac{1}{3}$ hours daily. He studies English and Social science for $3\frac{1}{5}$ hours. How much time does he study rest of the subjects?
17. In a class test, (+3) marks are given for every correct answer and (-2) marks are given for every incorrect answer. No marks are awarded for not attempting any question.
- (i) Ram scored 20 marks. If he has got 12 correct answers, how many questions has he attempted incorrectly?
- (ii) Mohan scores (-5) marks, in the test, though he has written 7 correct answers. How many questions has he attempted incorrectly?
18. Laxmi's father is 49 years old. He is 4 years older than three times Laxmi's age. What is Laxmi's age?
19. Solve the following Equations.
- (i) $2y + \frac{5}{2} = \frac{37}{2}$ (ii) $7m + \frac{19}{2} = 13$
20. A science teacher wants to see whether, the new technique of teaching she applied half yearly were effective or not. She takes the marks of 5 children in the half-yearly test (out of 50) and then the annual test (out of 50) and recorded following scores obtained by these students.

Students	A	B	C	D	E
Half-yearly	19	40	22	25	30
Annual	25	41	36	28	35

Draw a double bar graph. Do you think her new technique has improved the result of students? In which student you find the least improvement?

PLACID VIDYA VIHAR SR. SEC. SCHOOL

CHETHIPUZHA

SUMMATIVE ASSESSMENT - I - 2016-'17

STD: VII

Time: 2 hrs.

Max. Marks: 50

MALAYALAM

I. ഖണ്ഡിക വായിച്ച് ചുവടെ കൊടുത്തിരിക്കുന്ന ചോദ്യങ്ങൾക്ക് ഉത്തരമെഴുതുക.

സ്വഭാവത്തെ രൂപീകരിച്ച്, മനോബലം വളർത്തി, ബുദ്ധിശക്തിയെ വികസിപ്പിച്ച് മനുഷ്യനെ സാമ്രാജ്യ ശീലനാക്കിത്തീർക്കുന്ന വിദ്യാഭ്യാസമാണ് നമുക്കാവശ്യം. വിദേശനിയന്ത്രണം കൂടാതെതന്നെ, ഭാരതീയമായ വിജ്ഞാനസമ്പത്തിന്റെ ശാഖോപശാഖകളിൽ നാം പ്രവീണരാകണം. അതോടുകൂടി ഇംഗ്ലീഷ് ഭാഷയും പാശ്ചാത്യ ശാസ്ത്രങ്ങളും നാം അറിഞ്ഞിരിക്കേണ്ടതു്. നമ്മുടെ വ്യവസായങ്ങളെ പോഷിപ്പിക്കുന്നതിനു വേണ്ട സാങ്കേതിക വിദ്യാഭ്യാസവും നമുക്കുണ്ടാകണം. എന്നാൽ മാത്രമേ ഉദ്യോഗാർത്ഥം അലഞ്ഞുതിരിയാതെ അന്നനു സുഭിക്ഷമായി കഴിഞ്ഞ് നാളത്തെ ആവശ്യത്തിലേയ്ക്ക് കരുതിവെയ്ക്കുവാൻ വേണ്ടുവോളം സമ്പാദിക്കുന്നതിന് സാധിക്കൂ. വിദ്യാഭ്യാസത്തിന്റെയും സാങ്കേതിക പരിശീലനങ്ങളുടെയും എല്ലാം ലക്ഷ്യം മനുഷ്യനെ നിർമ്മിക്കലാകണം. എല്ലാ പഠിപ്പുകളുടെയും ഉന്നം മനുഷ്യനെ ഉയർത്തുക എന്നുള്ളതാണ്. ഇച്ഛാശക്തിയുടെ പ്രചോദനത്തെയും പ്രകടനത്തെയും നിയന്ത്രണം ചെയ്ത് അതിനെ ഫലവത്താക്കിത്തീർക്കാൻ കഴിയുന്ന പരിശീലനമാണ് വിദ്യാഭ്യാസം. നമ്മുടെ രാജ്യത്തിനാവശ്യം ഇരുമ്പുകൊണ്ടുള്ള മാംസപേശികളും ഉരുക്കുകൊണ്ടുള്ള ഞരമ്പുകളുമാണ്. ലോകത്തിൽ യാതൊന്നിനും തടയാൻ കഴിയാത്ത അതിമാനുഷമായ ഇച്ഛാശക്തി വിശ്വമഹാരാജ്യത്തിലേക്ക് ആണ്ടിറങ്ങുവാൻ കഴിയുന്ന മഹത്തായ ഇച്ഛാശക്തി - ആഴിയുടെ അടിത്തട്ടോളം പോകേ 1 വന്നാലും ലക്ഷ്യം നിറവേറ്റാതെ പിന്തിരിയാത്ത ഇച്ഛാശക്തി - അതാണ് നമ്മുടെ ഇന്നത്തെ ആവശ്യം.

- 1. ഇന്ന് നമുക്ക് എപ്രകാരമുള്ള വിദ്യാഭ്യാസമാണ് ആവശ്യം? (1)
- 2. നാം അവശ്യം അറിഞ്ഞിരിക്കേണ്ടതെന്തെല്ലാം? (1)
- 3. എല്ലാ പഠിപ്പുകളുടേയും ലക്ഷ്യമെന്ത്? (1)
- 4. ഇന്നു നമ്മുടെ രാജ്യത്തിന് ആവശ്യമായിട്ടുള്ളതെന്താണ്? (1)

II. അർത്ഥമെഴുതുക. (1/2 മാർക്കു വീതം) (1/2x4=2)

- 1. കേദാരം
- 2. ഭഞ്ജിക്കുക
- 3. അന്തി
- 4. പൊയ്ത്ത്

III. വിപരീതപദമെഴുതുക. (1/2 മാർക്കു വീതം) (1/2x4=2)

- 1. ഉത്തമ
- 2. വിജയം
- 3. മൃദു
- 4. ഭാഗ്യം

IV. അർത്ഥവ്യത്യാസമെഴുതുക. (1/2 മാർക്കു വീതം) (1/2x4=2)

- 1. ഉന്മാദം - ഉന്മാഥം
- 2. അനിലൻ - അനലൻ

V. പിരിച്ചെഴുതുക. (1/2 മാർക്കു വീതം) (1/2x2=1)

- 1. സാഗരമായി
- 2. ജനനിയൊരുനാൾ

VI. വിഗ്രഹിച്ചെഴുതുക. (1/2 മാർക്കു വീതം) (1/2x2=1)

- 1. പാടവരമ്പ്
- 2. ദീനരോദനം

VII. നാനാർത്ഥമെഴുതുക. (1 മാർക്കു വീതം) (1x2=2)

- 1. ഒളി
- 2. കരം

VIII. പര്യായപദമെഴുതുക. (1 മാർക്കു വീതം) (1x2=2)

- 1. വെള്ളം
- 2. ശത്രു

IX. എതിർലിംഗമെഴുതുക. (1/2 മാർക്കു വീതം) (1/2x2=1)

- 1. സ്വാമി
- 2. യജമാനൻ

X. ഒറ്റപ്പദമെഴുതുക. (1/2 മാർക്കു വീതം) (1/2x2=1)

- 1. പ്രകൃതിയിൽ ഉണ്ടാവുന്നത്
- 2. വിനോദത്തിനോടുള്ള താല്പര്യം

- XI. വാക്യത്തിൽ പ്രയോഗിക്കുക. (1)
സഫലമാവുക.
- XII. തെറ്റു തിരുത്തുക. (1 മാർക്ക്) (1)
പരിക്ഷീണവും ഹൃദയസ്പൃക്കുമായ ആ ദയനീയമായ ദീനരോദനം അങ്ങു കാറ്റിൽ ലയിച്ചു.
- XIII. ഒറ്റവാക്യമാക്കി എഴുതുക. (1 മാർക്കു വീതം) (1×2=2)
1. മകൻ വേട്ടയാടി കൂട്ടുകാരോടൊത്തു നടക്കുന്നു. അവൻ മാതാവ് ഭക്ഷണം കൊടുക്കുന്നു.
2. മലിക്ൻ വേഗം മുറ്റത്തേക്കിറങ്ങി. അവൻ കിഴക്കൻമല നോക്കി ഓടി.
- XIV. ഒറ്റവാക്യലോ വാക്യത്തിലോ ഉത്തരമെഴുതുക. (1×4=4)
1. 'ഒരു തെയ്യത്തിന്റെ കഥ' എന്ന പാഠഭാഗത്തിൽ കാലം മാറുന്നു എന്നതിനു പകരം പ്രയോഗിച്ചിരിക്കുന്ന രീതി എന്ത്?
2. സത്രാജിത്തിന് സൂര്യഭഗവാനിൽ നിന്ന് ലഭിച്ച രത്നത്തിന്റെ പേരെന്ത്?
3. 'കണ്ണന്റെ കൈതവങ്ങൾ' എന്ന കവിതയുടെ കർത്താവാരാണ്? ഏത് തുള്ളൽ കൃതിയിൽ നിന്നെടുത്തതാണ് പാഠഭാഗം?
4. ആഖ്യ എന്നാലെന്ത്? ഒരു ഉദാഹരണം എഴുതുക.
- XV. കർത്തരി പ്രയോഗത്തെ കർമ്മണി പ്രയോഗമാക്കുക. (2)
1. ശാകുന്തളം കാളിദാസൻ രചിച്ചു.
2. പുലി മാനിനെ കൊന്നു.
- XVI. മൂന്നോ നാലോ വാക്യത്തിൽ ഉത്തരമെഴുതുക. (2×5=10)
1. കഥയുടെ രചനയ്ക്കു പിന്നിലും വായനയ്ക്കു പിന്നിലുമുള്ള സത്യം എന്ത്?
2. പ്രഭാതകന്യക അംബരശാല വൃത്തിയാക്കുന്നതെങ്ങനെ?
3. മന്ദപ്പൻ വെട്ടേറ്റു വീണപ്പോൾ ചെമ്മരത്തിയുടെ ചിന്തകൾ എന്തൊക്കെയായിരിക്കും?
4. പടയ്ക്കു പുറപ്പെടാൻ മന്ദപ്പനെ പ്രേരിപ്പിച്ചതെന്ത്?
5. മലിക്ന്റെ അലസത ക്കു മഞ്ഞക്കിളി മല്ലനോട് എന്താണ് പറഞ്ഞത്?
- XVII. പാഠപുസ്തകത്തിലേതു പോലെ പൂരിപ്പിക്കുക (3)
'പച്ചപ്പാലും
..... മോർത്താൽ' (6 വരി)
- XVIII. ആശയവും അലങ്കാരവും വ്യക്തമാക്കുക. (3)
'ആവേലക്കാരിതൻനിശ്വാസം പോലവേ
പൂവിൻ മണവുമായ് വീശി തെന്നൽ'
- XIX. വാക്യം എന്നാൽ എന്ത്? വാക്യങ്ങളെ അർത്ഥമനുസരിച്ച് എത്രയായി തരംതിരിക്കാം? ഏതെല്ലാം? ഉദാഹരണസഹിതം വിശദീകരിക്കുക. (3)
- XX. തെയ്യം എന്ന അനുഷ്ഠാന കലയെക്കുറിച്ച് ഖണ്ഡിക എഴുതുക. (3)

PLACID VIDYA VIHAR SR. SEC. SCHOOL

Chethipuzha

SUMMATIVE ASSESSMENT - I - 2016-'17

STD: VII

Time: 2 hrs.

Max. Marks: 50

HINDI

I. नीचे दिए गए गद्यांश पढ़कर पूछे गए प्रश्नों के उत्तर लिखिए -

[5]

पर्यावरण हमारा रक्षा-कवच है। यह हमें प्रकृति से मिला है। पेड़-पौधे हमारे मित्र हैं। मनुष्य अपने स्वार्थ के लिए पर्यावरण के साथ खिलवाड़ कर रहा है। अधिक भूमि पाने के लिए जंगलों को नष्ट किया जा रहा है। वृक्षों की संख्या निरंतर घट रही है। इससे प्रदूषण का खतरा उत्पन्न हो गया है। इसी कारण अनेक प्रकार की बीमारियाँ बढ़ती चली जा रही हैं। हमें अधिक से अधिक वृक्ष लागकर पर्यावरण की शुद्धता को बनाए रखना होगा।

- क) उपर्युक्त गद्यांश के लिए उचित शीर्षक लिखिए?
- ख) हमारे लिए पर्यावरण क्या है?
- ग) पेड़-पौधे हमारे क्या हैं?
- घ) पर्यावरण के साथ मनुष्य क्या कर रहा है?
- ङ) हमें क्या काम करना चाहिए?

II. नीचे दिए गए शब्दों के अर्थ लिखिए :

[2]

- क) पूर्व
- ख) जाँच
- ग) दस्तूर
- घ) नटी

III. नीचे दिए गए शब्दों के विलोमार्थी शब्द लिखिए :

[2]

- क) आदान
- ख) उचित
- ग) अंधकार
- घ) अनुकूल

IV. दो-दो पर्यायवाची शब्द लिखिए :

[2]

- क) अमृत
- ख) असुर

V. निम्नलिखित अंकों को अक्षरों में लिखिए :

[2]

- क) 22
- ख) 26
- ग) 18
- घ) 29

VI. नीचे दिए गए शब्दों के दो-दो अनेकार्थी शब्द लिखिए :

[2]

- क) उत्तर
- ख) अंबर

VII. निम्नलिखित वाक्यांशों के लिए एक शब्द लिखिए :

[2]

- क) जो चीज़ें खरीदता है
- ख) सब कुछ जाननेवाला
- ग) सुलग - सुलगकर जलना
- घ) जिस पर विश्वास किया जा सके

VIII. संधि-विच्छेद कीजिए :

[2]

- क) रत्नावली
- ख) नरोत्तम

IX. निम्नलिखित वाक्यों में आए भूतकाल के भेद लिखिए :

[2]

- क) उसने खाना खाया होगा।
- ख) राम ने पुस्तक पढ़ी है।

- X. स्वर संधि के लिए दो उदाहरण लिखिए : [2]
- XI. आसन्न भूतकाल में बदलकर लिखिए : [2]
- क) लड़का स्कूल जाता है।
ख) सीता देर से आयी थी।
- XII. वाक्यों में प्रयोग कीजिए : [2]
- क) घर करना ख) घड़ी - घड़ी
- XIII. 'वाला' प्रत्यय जोड़कर चार शब्द लिखिए : [2]
- XIV. चार ऐसे शब्द लिखिए जिसे उलटा लिखने पर सार्थक शब्द बन जाए : [2]
- XV. गुणवाचक विशेषण के लिए चार उदाहरण लिखिए : [2]
- XVI. पद्य पूरा कीजिए (पहली आठ पंक्तियाँ) : [4]
- आकाश का
..... गल्ले सा।
- XVII. दिए गए प्रश्नों के उत्तर एक - एक वाक्य में लिखिए [4]
- क) कवि ने जाड़े की शाम के प्राकृतिक दृश्य का चित्रण किसके रूप में किया है?
ख) साँस लेने पर शुद्ध वायु से जो ऑक्सीजन प्राप्त होती है, उसे शरीर के हर हिस्से में कौन पहुँचाता है?
ग) कर्म वाच्य के लिए एक उदाहरण लिखिए?
घ) द्वंद्व समास के लिए एक उदाहरण लिखिए।
- XVIII. निम्नलिखित प्रश्नों के उत्तर लिखिए : [1½]
- क) हिमालय की यात्रा में लेखक ने किन-किन की प्रशंसा की है? [1½]
ख) रोहिणी को मुरलीवाले के स्वर में खिलौनेवाले का स्मरण क्यों हो आया? [2]
ग) रक्त के बहाव को रोकने के लिए क्या करना चाहिए? [2]
घ) पक्षी उन्मुक्त रहकर अपनी कौन-कौन सी इच्छाएँ पूरी करना चाहते हैं? [2]
ङ) कठपुतली को अपने पाँवों पर खड़ी होने की इच्छा है, लेकिन वह क्यों नहीं खड़ी होती? [2]